

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย
ระหว่างวิธีการสอนแบบ SQ4R กับการสอนแบบปกติ
The Comparison of Reading Comprehension
Ability for 4th Grade students of Rittiyawannalai School
by using SQ4R Method and Normal Teaching Method

นายภาณุวัฒน์ ศิริรุ่งฤดี^{1*} และ รศ.ชันธชัย อธิเกียรติ²

¹สาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

*ผู้รับผิดชอบบทความ

Panuwat Sirirungrudee^{1*} and Khanchai Athikiat²

E-mail : Panuwat5104@hotmail.com¹, Khanchai2545@hotmail.com²

¹Department of Education Teaching Thai, Faculty of Education,
Ramkhamhaeng University, Thailand.

²Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand.

*Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ระหว่างวิธีการสอนแบบ SQ4R กับการสอนแบบปกติ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังที่ได้รับการสอนแบบ SQ4R 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังที่ได้รับการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/15 จำนวน 41 คน เป็นกลุ่มควบคุม และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/12 จำนวน 41 คน เป็นกลุ่มทดลอง ได้มาจากการนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ของนักเรียนทุกห้องมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ANOVA เพื่อหาห้องเรียนที่มีผลคะแนนไม่แตกต่างกัน ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่า ทั้ง 5 ห้องเรียนมีผลคะแนนไม่แตกต่างกัน จากนั้นจึงทำการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก เพื่อให้ได้มาจำนวน 2 ห้องเรียน โดย 1 ห้องเรียนเป็นกลุ่มควบคุม และอีก 1 ห้องเรียน เป็นกลุ่มทดลอง เครื่องมือที่ใช้

ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอผลการหาประสิทธิภาพของแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยผู้เชี่ยวชาญ หาได้จากการหาค่า IOC และการหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR-20 ได้จากโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
- 2) ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
- 3) ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

คำสำคัญ : ความสามารถในการอ่านจับใจความ ; วิธีการสอนแบบ SQ4R ; การสอนแบบปกติ

Abstract

Research Comparison of Reading Comprehension Ability for 4th Grade students of Rittiyawannalai School by using SQ4R Method and Normal Teaching Method The purpose is 1) to compare reading comprehension ability for 4th Grade students who are taught by SQ4R teaching methods and the conventional method. 2) to compare reading comprehension ability for 4th Grade students before and after being taught SQ4R. 3) to compare reading comprehension ability for 4th Grade students before and after receiving regular teaching. Sample groups are as follows: there are 41 people in grade 4/15 and there are 41 people in grade 4/12. These sample groups was selected from the students achievement scores in Thai subject. Which was taken from the first semester of all students to be analyzed, it was found that all 5 classrooms had different scores. Then randomly made by lottery To obtain 2 classrooms by 1 classroom as a control group and 1 classroom as an experimental group. The tools used in the research are Learning management plan and reading comprehension test Data analysis. The researcher presented the results of the effectiveness of the comprehension ability reading test for 4th Grade students by experts. Can be obtained by finding the IOC and finding the difficulty (p), the power of classification (r) and finding the confidence of the test using the KR-20 formula from the program. Statistics used to analyze data are percentage, mean and standard deviation. And testing t.

The research found that

- 1) Reading ability, comprehension for 4th Grade students who have been taught with SQ4R teaching methods higher than the conventional method With statistical significance at .05
- 2) ability to read comprehension for 4th Grade students who have been taught with SQ4R teaching methods After studying higher than before With statistical significance at .05
- 3) Reading ability, comprehension for 4th Grade students who were taught by conventional teaching methods After studying higher than before With statistical significance at .05

Keywords : Reading Comprehension Ability ; Learning by using SQ4R Method ; Learning by Normal Teaching Method

บทนำ

ภาษามีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อการสื่อสารเพื่อดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะภาษาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารของมนุษย์ ทำให้สามารถสร้างความเข้าใจกันได้ ภาษาจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติตลอดไป การอ่านเป็นปัจจัยสำคัญเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ในการศึกษา ค้นคว้า และหาความรู้เพื่อนำความรู้ไปใช้ดำรงชีวิต ทั้งยังช่วยประสานความรู้ของมนุษย์ทุกชาติทุกภาษาเข้าด้วยกัน โดยเฉพาะการอ่านจับใจความ ซึ่งนับว่ามีความสำคัญต่อการอ่านทุกประเภท เพราะเป็นทักษะพื้นฐานที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่อ่านได้เร็วและถูกต้องตามที่ผู้เขียนต้องการ ด้วยเหตุนี้ การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาถึงแม้ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จะให้ความสำคัญกับการอ่านและการอ่านจับใจความสำคัญ และถูกกำหนดให้เป็นเนื้อหาในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย มาอย่างต่อเนื่องแล้วก็ตาม แต่ก็ยังพบปัญหาอย่างยาวนานและยังไม่ได้รับการแก้ไขปัญหายอย่างจริงจัง และจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย สำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร พบว่า อยู่ในเกณฑ์ระดับต่ำ โดยนักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะการอ่านจับใจความที่ถูกต้อง ไม่สามารถสรุปประเด็นสำคัญ และแยกใจความสำคัญของเรื่องได้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์

จากการวิเคราะห์ปัญหา พบว่า นอกจากจะพบปัญหาด้านการอ่านจับใจความจากตัวนักเรียนแล้ว ในด้านครูผู้สอนเองก็มีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหา กล่าวคือ ครูผู้สอนส่วนมากไม่สนใจในการใช้วิธีสอนที่หลากหลาย ยังคงเน้นการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบของการบรรยาย ดังนั้นหากจะพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะภาษาไทย โดยเฉพาะการอ่านจับใจความให้สูงขึ้น ครูผู้สอนต้องแสวงหาวิธีการการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสม โดย พิบูลย์ ตัญญูบุตร (2557, หน้า 30) ได้เสนอวิธีการสอนแบบ SQ4R โดยกล่าวว่า วิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดที่อ่านได้เร็วขึ้น สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ดี บอกรายละเอียดและจดจำเรื่องและสามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 นักเรียนสำรวจบทอ่าน (Survey -S) และอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ

ขั้นที่ 2 นักเรียนตั้งคำถามจากบทอ่าน (Question-Q) ขั้นที่ 3 นักเรียนอ่านบทอ่านอย่างละเอียด (Read - R) และค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ ขั้นที่ 4 นักเรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ (Record - R) ที่ได้จากการอ่านโดยบันทึกตามความเข้าใจของตนเอง พร้อมจดบันทึกคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ ขั้นที่ 5 ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญ (Recite - R) โดยใช้ภาษาของตนเอง และ ขั้นที่ 6 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกัน ทบทวน (Reflect - R) วิเคราะห์ วิเคราะห์บทอ่าน หากข้อมูลที่สำคัญหาให้นักเรียนกลับไปอ่านซ้ำ

ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญ และให้ความสนใจที่จะแก้ปัญหาดังกล่าว โดยการใช้วิธีการสอนการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R เพื่อมาช่วยเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียน โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ให้มีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเรียนวิชาภาษาไทยให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังที่ได้รับการสอนแบบ SQ4R
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังที่ได้รับการสอนแบบปกติ

สมมติฐาน

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
2. ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
3. ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบปกติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 5 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 203 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ได้มาจากการนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ของนักเรียนทุกห้องมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ANOVA เพื่อหาห้องเรียนที่มีผลคะแนนไม่แตกต่างกัน ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าทั้ง 5 ห้องเรียนมีผลคะแนนไม่แตกต่างกัน จากนั้นจึงทำการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก เพื่อให้ได้มาจำนวน 2 ห้องเรียน โดย 1

ห้องเรียนเป็นกลุ่มควบคุม และอีก 1 ห้องเรียน เป็นกลุ่มทดลอง ดังนี้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/12 จำนวน 41 คน เป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/15 จำนวน 41 คน เป็นกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ ระยะเวลาในการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ในช่วงเดือนมกราคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ รวมทั้งหมด 8 ชั่วโมง

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น : วิธีการสอนแบบ SQ4R และ การสอนแบบปกติ

ตัวแปรตาม : ความสามารถในการอ่านจับใจความ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อแก้ปัญหการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย
2. เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ให้มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น

การทบทวนวรรณกรรม

การอ่านจับใจความสำคัญ แวมมยุรา เหมือนนิล (2541, หน้า 12) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มว่าคืออะไร โดยแบ่งออกเป็นส่วนที่เป็นใจความสำคัญ และส่วนที่ขยายใจความสำคัญ

กล่าวโดยสรุป การอ่านจับใจความ มีความหมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือหนังสือแต่ละเล่ม หรือเพื่อให้จับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าหรือหลาย ๆ ย่อหน้า ที่เป็นส่วนใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญ

ความสามารถในการอ่านจับใจความ แวมมยุรา เหมือนนิล (2541 , หน้า 17-18) กล่าวถึง พฤติกรรมการอ่านที่แสดงความสามารถของการอ่านจับใจความ สามารถพิจารณาจากทักษะดังนี้ คือ การอ่านที่สามารถจัดลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่านและสามารถเล่าได้โดยใช้คำพูดของตนเอง บอกเล่าความทรงจำจากการอ่านสิ่งที่เฉพาะเจาะจงได้ เช่น รายละเอียด ชื่อสถานที่เหตุการณ์ วันที่ เป็นต้น สามารถเลือกความหมายที่ถูกต้องและนำไปใช้ได้ หน่วยศึกษานิเทศก์ (2558 ,หน้า 9) กล่าวว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความมีลักษณะ คือ เป็นการเพื่อหาความรู้ ข้อคิด ส่วนประกอบ เนื้อหา ทำความเข้าใจในเนื้อหา และนำความรู้ที่เข้าใจไปใช้ประโยชน์

กล่าวโดยสรุป ความสามารถในการอ่านจับใจความ หมายถึง ความสามารถในการอ่านเนื้อเรื่องที่ สามารถบอกลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง จุดมุ่งหมายและใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ตลอดจนสามารถบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน และนำความรู้จากเรื่องไปใช้ประโยชน์ได้

วิธีการสอนแบบ SQ4R พิบูลย์ ตัญญูบุตร (2557, หน้า 30) ได้กล่าวถึงแนวคิดและการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ว่ามีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อม จัดกลุ่มนักเรียนโดยละความสามารถ กลุ่มละ 5 - 6 คนพร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และชี้แจงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R
2. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน กระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องที่จะอ่าน เช่น ให้อุปกรณ์ที่สัมพันธ์กับเรื่องที่จะอ่าน เกมทางการศึกษา และการใช้คำถาม
3. ขั้นสอน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความ 1) นักเรียนสำรวจบทอ่าน (Survey - S) และอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ 2) นักเรียนตั้งคำถามจากบทอ่าน (Question - Q) 3) นักเรียนอ่านบทอ่านอย่างละเอียด (Read - R) และค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ 4) นักเรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ (Record - R) ที่ได้จากการอ่านโดยบันทึกตามความเข้าใจของตนเอง พร้อมจดบันทึกคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ 5) ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญ (Recite - R) โดยใช้ภาษาของตนเอง และ 6) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทบทวน (Reflect - R) วิเคราะห์ วิจัยบทอ่าน หากข้อมูลที่สำคัญหาให้นักเรียนกลับไปอ่านซ้ำ

กล่าวโดยสรุป การสอนด้วยวิธี SQ4R การสอนด้วยวิธี SQ4R มีขั้นตอนดังนี้

1. S - Survey หมายถึง เป็นอ่านแบบสำรวจเนื้อหาคร่าว ๆ ใช้วิธีการอ่านคร่าว ๆ เพื่อสำรวจเนื้อหาของเรื่อง มุ่งหาหัวข้อสำคัญ ๆ หรือแนวคิดที่เป็นหลักของเรื่อง
2. Q - question หมายถึง การตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง เพื่อค้นหาส่วนสำคัญของเรื่องคำถามจะทำให้ส่วนสำคัญของเรื่องเด่นชัดขึ้น ช่วยเพิ่มความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น

4R มาจากคำที่ขึ้นต้นด้วย R 4 คำตามลำดับ คือ

R ตัวแรก Read หมายถึง การอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย อ่านเพื่อที่จะหาคำตอบตามที่ตั้งใจไว้

R ตัวที่สอง Record หมายถึง การทบทวนเรื่องที่อ่าน และบันทึกย่อ ย่อตามความเข้าใจของผู้อ่าน

R ตัวที่สาม Recite หมายถึง เขียนสรุปใจความสำคัญ โดยพยายามใช้ภาษาของตนเอง

R ตัวที่สาม Reflect หมายถึง การวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน โดยใช้เหตุผลสนับสนุน

วิธีการสอนแบบปกติ จิราภรณ์ บุญณรงค์ (2554 , หน้า 33) กล่าวถึง วิธีการสอนแบบปกติว่ามีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม และความสนใจในการเรียนด้วยการสนทนา ซักถาม เกม รูปภาพ เพลงหรือ นิทาน และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

2. ขั้นตอนกิจกรรมการสอน ครูเสนอเนื้อหาให้นักเรียน ด้วยวิธีการบรรยาย อภิปราย สนทนา ซักถาม โดยมีสื่อประกอบการเรียนการสอน เช่น ใบงานความรู้ ใบงาน หรือ หนังสือแบบเรียน และนักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรม

3. ขั้นสรุป ครูและนักเรียนสรุปเนื้อหาด้วยการ ซักถาม หรือ ตรวจสอบแบบฝึกหัดร่วมกัน กล่าวโดยสรุป วิธีการสอนแบบปกติลำดับขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. การวางแผนการสอน เป็นการตั้งจุดมุ่งหมาย เลือกกิจกรรมที่จะสอน เทคนิควิธีการสอน การเตรียมสื่อการสอน

2. การปฏิบัติการสอนในห้องเรียน การปฏิบัติการสอนตามเทคนิควิธีนั้น ๆ โดยแบ่งออกได้ดังนี้

2.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.2 ขั้นกิจกรรมการสอน

2.3 ขั้นสรุป

3. การประเมินผล คือ การที่ครูรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้พิจารณาการเรียนการสอนที่ได้ดำเนินการไปแล้วประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศของนักวิจัยหลายท่านที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R มีอยู่หลายงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมไว้ เช่น

วิจัยในประเทศ

วิไลลักษณ์ ไชยอาจ (2560, หน้า 114) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คือ นักเรียนอ่านเนื้อหาได้แต่สรุปใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้ และขาดการฝึกฝนแนวทางในการแก้ไข คือ ให้นักเรียนได้ฝึกฝนการอ่านจับใจความตามขั้นตอนและให้นักเรียนได้ฝึกบ่อย ๆ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีทั้งหมด 10 แผน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.05) และประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรม มีค่าเท่ากับ 80.18/81.22 ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.43)

บำเพ็ญ มาตราช (2554, หน้า 74) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการอ่านจับใจความโดย วิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่

4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.87/86.58 นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการอ่านจับใจความเรื่องการสอนแบบ SQ4R มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R อยู่ในระดับมาก

วิจัยต่างประเทศ

Hasibuan (2010, Abstract) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R และการสอนแบบเร่งรัด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ ในการอ่านจับใจความของนักเรียน วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบว่าวิธีการสอนใดที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยอิสลามโดยแบ่งนักเรียนจำนวน 120 คน ออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 60 คน และให้กลุ่มที่ 1 ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R และให้กลุ่มที่ 2 ได้รับการสอนโดยใช้การเร่งรัด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ t-test ผลการวิจัยพบว่า ทั้ง 2 วิธีมีประสิทธิภาพที่ช่วยเพิ่มความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนมากกว่าก่อนเรียน และความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ดีกว่าความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเร่งรัด ที่ค่าร้อยละ 84.33 และ 76.67 ตามลำดับ ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยคือ ครูสามารถนำเทคนิคการสอนทั้งสองแบบมาใช้พัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนได้

จากผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่า ผู้วิจัยหลายท่านได้ทดลองใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R เพื่อช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก อีกทั้งวิธีการสอนแบบ SQ4R ยังเป็นวิธีสอนที่สามารถช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งกล่าวได้ว่า การสอนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R จะช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลของการใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R เพื่อนำไปพัฒนาทักษะและเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ต่อไป

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการสุ่มวัดก่อนและหลัง การทดลอง (randomized control group-pretest posttest design) กลุ่มทดลองคือ กลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มควบคุมคือ กลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 5 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 203 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาโดยนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ของนักเรียนทุกห้องมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ANOVA แล้วคัดเลือกห้องเรียนที่มีผลคะแนนไม่แตกต่างกัน นำมาสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก เพื่อให้ได้มาจำนวน

2 ห้องเรียน โดย 1 ห้องเรียนเป็นกลุ่มควบคุม และอีก 1 ห้องเรียน เป็นกลุ่มทดลอง โดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/15 จำนวน 41 คน เป็นกลุ่มควบคุม และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/12 จำนวน 41 คนเป็นกลุ่มทดลอง

ระยะเวลาในการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ในช่วงเดือนมกราคม ถึง เดือนกุมภาพันธ์ รวมทั้งหมด 8 ชั่วโมง

เครื่องมือการวิจัย ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R
2. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความวิธีสอนแบบปกติ
3. แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความเป็นข้อสอบแบบ ปรนัย 30 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. การสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R และแบบปกติ
 - 1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ศึกษาสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นและตัวชี้วัด
 - 1.2 วิเคราะห์หลักสูตร โดยวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น สาระการเรียนรู้แกนกลาง
 - 1.3 เขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 1.4 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินอีกครั้งหนึ่ง
 - 1.5 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ
 - 2.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ศึกษาสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นและตัวชี้วัด
 - 2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ
 - 2.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความแบบปรนัย
- 4 ตัวเลือก โดยสร้างให้ครอบคลุมเนื้อหาในเรื่องการอ่านจับใจความ จำนวน 60 ข้อ
 - 2.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้ววิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหา IOC เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม
 - 2.5 ทดลองใช้แบบทดสอบที่ได้ปรับปรุงแก้ไข กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก จากนั้นคัดแบบทดสอบที่มีคุณภาพให้เหลือ

30 ข้อ หาค่าความเชื่อมั่น เมื่อค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่เหมาะสม จึงนำแบบทดสอบไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แจกจุดประสงค์ในการเรียนให้นักเรียนเข้าใจตรงกัน แนะนำวิธีการเรียนวิธีการสอนแบบ SQ4R และวิธีการสอนแบบปกติ ชี้ให้เห็นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน พร้อมทั้งนำเสนอเป้าหมายในการเรียน และการประเมินผล
2. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
3. ผู้วิจัยดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มด้วยตนเอง ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นใช้เวลาในการสอน 8 ชั่วโมง เมื่อดำเนินการสอนครบแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post -Test) เพื่อวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ด้วยแบบทดสอบชุดเดียวกับที่นักเรียนเคยสอบมาแล้ว

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. ทดสอบก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบระดับความสามารถในการอ่านจับใจความของกลุ่มตัวอย่างทั้งที่เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยผลการทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ก่อนเรียนจะต้องไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (t-test Independent)
2. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังเรียน ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R และวิธีการสอนแบบปกติ จะต้องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (t-test Dependent)
3. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างวิธีการสอนแบบ SQ4R และวิธีการสอนแบบปกติ โดยผลการทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม หลังเรียนจะต้องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (t-test Independent)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
2. ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3. ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 1 ตารางความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการเรียนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R และวิธีการสอนแบบปกติ

การทดสอบ	N	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	Sig.
วิธีการสอนแบบ SQ4R	41	27.20	2.02	11.662	.000*
วิธีการสอนแบบปกติ	41	21.66	2.26		

*P < .05

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนที่สอนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยของวิธีการสอนแบบ SQ4R คือ 27.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.02 และคะแนนเฉลี่ยของวิธีการสอนแบบปกติ คือ 21.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.26 หมายความว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R มีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 1 ที่ตั้งไว้

ตารางที่ 2 ตารางเปรียบเทียบความสามารถอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ก่อนและหลังเรียน

กลุ่มทดลอง	N	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	41	15.02	2.76	-29.896	.000*
หลังเรียน	41	27.20	2.02		

*P < .05

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนที่สอนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนของวิธีการสอนแบบ SQ4R คือ 15.02 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.76 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของวิธีการสอนแบบ SQ4R คือ 27.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.02 หมายความว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 2 ที่ตั้งไว้

ตารางที่ 3 ตารางเปรียบเทียบความสามารถอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ ก่อนและหลังเรียน

กลุ่มทดลอง	N	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	41	14.12	2.15	-29.900	.000*
หลังเรียน	41	21.66	2.26		

*P < .05

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนที่สอนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนของวิธีการสอนแบบปกติ คือ 14.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.15 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของวิธีการสอนแบบปกติ คือ 21.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.26 หมายความว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 ที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

1.ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R สูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก นักเรียนได้รับวิธีการสอนแนวใหม่ มีขั้นตอนในการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และเมื่อนักเรียนได้ศึกษาวิธีการ ผ่านการลงมือปฏิบัติ ได้เรียนรู้และฝึกนำไปใช้ในบทเรียน จึงทำให้เกิดทักษะในการอ่านจับใจความมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ออกมาเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งแตกต่างกับวิธีการสอนแบบปกติ ที่เมื่อนักเรียนอ่านแล้ว จะต้องสรุปใจความสำคัญ หรือบันทึกลงในใบงานทันที โดยขาดวิธีการคิดทบทวน และไตร่ตรองที่เหมาะสม ทำให้นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้เพียงผิวเผิน สอดคล้องกับ กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ (2546 หน้า 188) ที่ทำการสำรวจพบว่า ปัญหาที่สำคัญในการอ่านของผู้เรียนคือ อ่านแล้วจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านไม่ได้ ไม่สามารถสรุปประเด็นได้ แยกความรู้ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นไม่ได้ ไม่สามารถจับใจความสำคัญกับใจความรองได้ ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร

2. จากผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R มีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ วิไลลักษณ์ ไชยอาจ (2560, หน้า 114) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า

ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สอดคล้องกับ รัตนกันต์ เลิศคำฟู (2547, หน้า 55) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้วิธีสอนแบบเอสคิวโฟร์อาร์ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า การใช้แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญด้วยวิธีสอนแบบ เอสคิวโฟร์อาร์ หลังเรียน นักเรียนร้อยละ 75 ผ่านเกณฑ์ 70 % และมีคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มร้อยละ 62.08 นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนในระดับดีมาก นอกจากนี้นักเรียนส่วนใหญ่แสดงความพึงพอใจและต้องการเรียนด้วยวิธีสอนแบบ เอสคิวโฟร์อาร์ สอดคล้องกับ บำเพ็ญ มาตราข (2554, หน้า 74) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการอ่านจับใจความโดยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.87/86.58 นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการอ่านจับใจความเรื่องการสอนแบบ SQ4R มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ เมขลา ลือโสภา (2555, หน้า 89) การพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับ ธิดา บุษามสาย (2557, หน้า 89) การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกาญจนบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยต่างประเทศของ Hasibuan (2010, Abstract) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R และการสอนแบบเร่งรัด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ ในการอ่านจับใจความของนักเรียน วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบว่าวิธีการสอนใดที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยอิสลามโดยแบ่งนักเรียนจำนวน 120 คน ออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 60 คน และให้กลุ่มที่ 1 ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R และให้กลุ่มที่ 2 ได้รับการสอนโดยใช้การสอนแบบเร่งรัด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ t-test ผลการวิจัยพบว่า ทั้ง 2 วิธีมีประสิทธิภาพที่ช่วยเพิ่มความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนมากกว่าก่อนเรียน และความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ดีกว่าความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเร่งรัด ที่ค่าร้อยละ 84.33 และ 76.67 ตามลำดับ

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R มีลักษณะของขั้นตอนที่มีความต่อเนื่องกันไป โดยแต่ละขั้นตอนเป็นการฝึกให้นักเรียนได้คิด ได้ปฏิบัติ จับประเด็น ตั้งคำถาม และพยายามแสวงหาข้อมูลเพื่อตอบคำถามให้กับตัวเองจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นการฝึกการอ่านและยังเป็นการพัฒนาทักษะความสามารถในการอ่านของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

3. จากผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ มีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนไม่เคยได้รับการสอนหรือวิธีการสอนอ่านจับใจความ อื่น ๆ มาก่อน เมื่อนักเรียนได้รับการสอนการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบปกติ ทำให้ได้รับความรู้ และเกิดความเข้าใจในการอ่านจับใจความเพิ่มขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลัง เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติสูงกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำวิธีการสอนแบบ SQ4R เพื่อนำไปใช้ในการ สอนอ่านจับใจความ ดังต่อไปนี้

1. ในการทำกิจกรรมครูควรเลือกเนื้อหาหรือเนื้อเรื่อง ที่มีความน่าสนใจ และเหมาะสมกับช่วงวัยมา นำเสนอและให้นักเรียนลองอ่านเพื่อจับใจความสำคัญก่อน เพื่อกระตุ้นความสนใจในเรียนรู้และการทำ กิจกรรมตามขั้นตอนของ SQ4R

2. ในการทำกิจกรรมครูควรให้นักเรียนได้มีการใช้ความคิด ระดมความคิดในการตั้งคำถาม หรือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในการทำกิจกรรมการอ่านอย่างสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้นักเรียนใช้ความรู้จาก สิ่งที่ได้รับในการเรียน มาทำกิจกรรมอย่างเต็มที่

3. ครูควรมีการทบทวนและฝึกฝนความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านจับใจความที่สูงขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบความสามารถในการสอนอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ด้วย เพื่อฝึกให้นักเรียนพัฒนาความคิด รู้จักตั้ง คำถาม ซึ่งจะช่วยทำให้การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบความสามารถในการสอนอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบอื่น ๆ ด้วย นอกเหนือจากวิธีการสอนแบบปกติ

3. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบความสามารถในการสอนอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ไปใช้สอนกับเนื้อหาวิชาของกลุ่มสาระอื่น ๆ ด้วย เพื่อให้ทราบว่าวิธีการสอนแบบ SQ4R ที่สามารถใช้ได้กับ เนื้อหาของกลุ่มสาระภาษาไทยแล้ว ยังสามารถนำวิธีการไปใช้กับเนื้อหาวิชาของกลุ่มสาระอื่น ๆ ได้ดีหรือไม่

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์

ชวนพิมพ์.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- จิราภรณ์ บุญณรงค์. (2554). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL กับวิธีสอนแบบปกติ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บำเพ็ญ มาตราขอาจ. (2554). *การพัฒนากิจกรรมการอ่านจับใจความโดย วิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิบูลย์ ตัญญบุตร. (2557). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รัตนภรณ์ เลิศคำฟู. (2547). *การใช้วิธีสอนแบบเอสคิวโฟร์อาร์ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิไลลักษณ์ ไชยอาจ. (2560). *การพัฒนาการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2556). *การอ่านจับใจความ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- เมขลา ลือโสภณ. (2555). *การพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- หน่วยศึกษานิเทศก์. (2558). *หนังสือแนวทางการพัฒนาการสอน อ่าน เขียน ร้อยแก้ว และร้อยกรอง ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทเอ็มไอซีเคอีเอชั่น.
- อมรรัตน์ จิตตะกาล. (2556). *การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- Hasibuan, A. (2010). *The Effect of SQ4R and Accelerated learning on student' Achievement in Reading comprehension*. A Thesis. English Applied Linguistics Study Program. State University of Medan. Available from <http://digilib.unimed.ac.id1public/UNIMED>. Master-1291.